

RAZDVAJANJE OPERATORA ELEKTROPRIJENOSNOG SUSTAVA BIT ĆE VRLO KOMPLICIRANO

mag. Johannes MAYER
Energie Control Austria, Beč, Austrija

Rođen je 1964. godine u Schärdingu (Austrija). Diplomirao je ekonomiju na Institutu za visoke studije (IHS) u Beču. U razdoblju 1991. - 1994. godine stažirao je u Austrijskoj gospodarskoj komori (WKÖ), pri čemu je 15 mjeseci proveo u različitim ustanovama Europske unije, odnosno kao trgovački ataše u Austrijskom predstavništvu pri EU-u, a potom je 1994. - 2001. u WKÖ-u radio kao referent za energetske politiku. Od 2001. godine radi u tvrtki Energie Control Austria, austrijskom energetske regulatoru, gdje je zadužen za konkurentnost, energetske statistike, opća gospodarska i pitanja regulacije, informacijsku politiku i međunarodnu suradnju.

Nedavno je u javnu raspravu upućen prijedlog novog Zakona o tržištu električne energije koji pred HEP postavlja težak zadatak usklađivanja s Trećim energetske paketom Europske unije, a posebice s

obzirom na status elektroprijenosnog sustava. Naime, u roku od godine dana nakon njegovog usvajanja operator prijenosnog sustava će morati biti organiziran kao samostalna pravna osoba izvan HEP Grupe. Pri tome će operator ostati vlasnik elektroprijenosnog sustava, ali će morati biti organizacijski i upravljački posve neovisan o vertikalno organiziranoj elektroenergetskoj tvrtki u čijem je vlasništvu (tj. o HEP-u). To je, zapravo, smisao odabranog modela neovisnog operatora prijenosa (ITO), za koji su se snažno zauzeli i Uprava HEP-a i sindikati. Što Hrvatska može očekivati pri tom razdvajanju djelatnosti i primjeni Trećeg paketa, pokušao je pojasniti mag. Johannes MAYER, prvi čovjek za regulaciju i tržišno natjecanje u tvrtki Energie Control Austria, austrijskom energetske regulatoru, koji ujedno u Agenciji za suradnju energetske regulatora (ACER) prati primjenu Trećeg paketa.

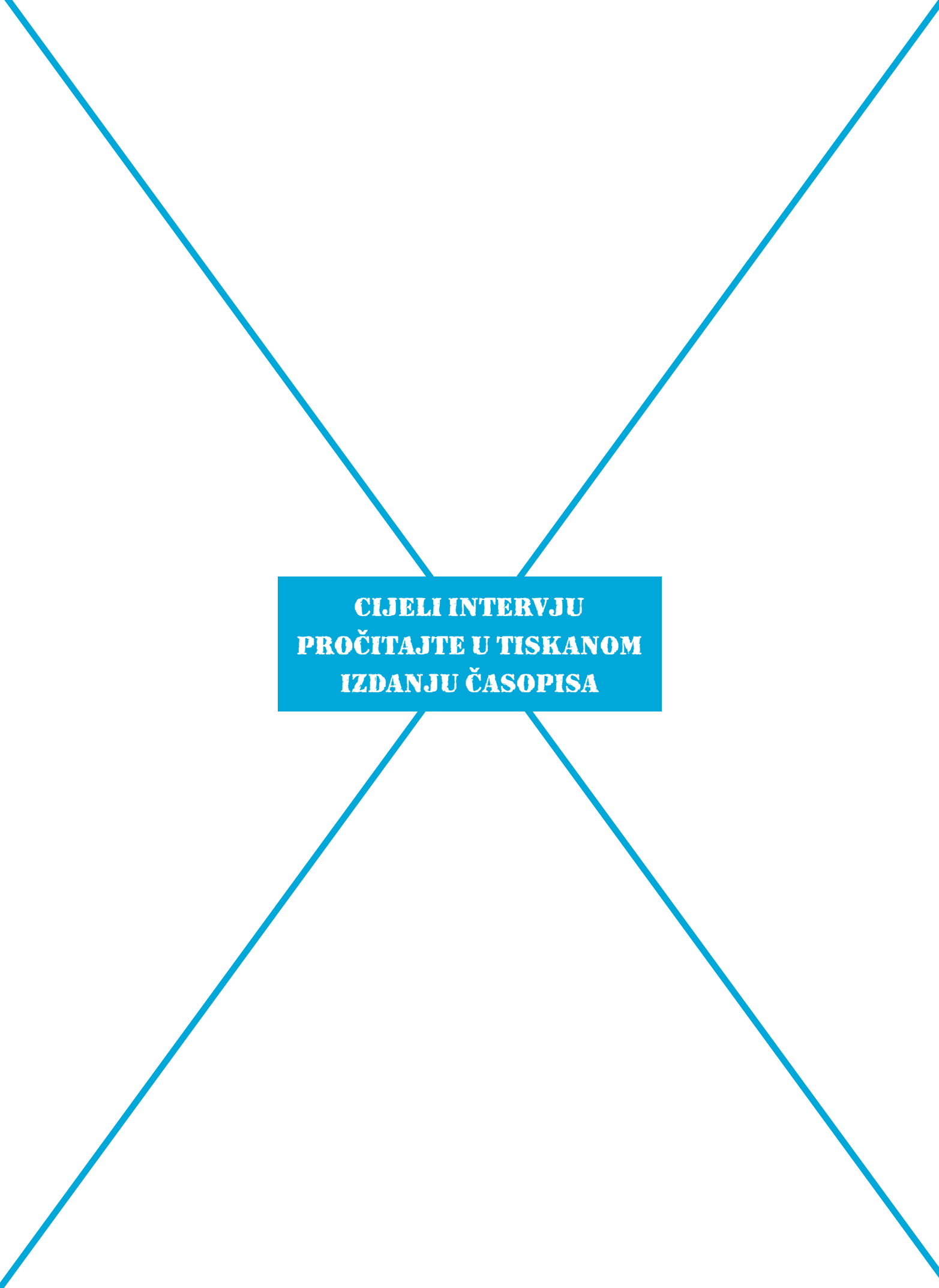
Poštovani mag. Mayer, što smatrate ključnim u procesu razdvajanja energetske djelatnosti u sklopu usklađivanja s Trećim energetske paketom Europske unije te što biste u vezi s time savjetovali Hrvatskoj?

Postoje dva ključna načela u tom procesu. Jedno je neovisno donošenje odluka o investicijama, a drugo je neovisnost u svakodnevnom poslovanju i održavanju. Kada je riječ o samom procesu razdvajanja operatora elektroprijenosnih sustava (eng. unbundling) u odnosu na svakodnevni rad operatora i investicije, u Austriji smo uočili da je ključno razgovarati sa sindikatima, menadžmentom, vlasnikom i regulatorom kako bi se odgovorilo na važna pitanja. Savjetujem da se pronađe način rada s kojim se svi ti sudionici tom procesu mogu složiti, ali uzevši u obzir ono što zahtijeva Treći paket. Uz to, nužna je koordinacija s Europskom komisijom.

Kako će se kontrolirati proces razdvajanja?

Prvi dio tog procesa je certifikacija odabranog modela, a to će u Hrvatskoj raditi Hrvatska energetske regulatorna agencija. Operator prijenosnog sustava treba predati zahtjev za certifikaciju prema odabranom modelu, a regulator će raditi nacrt odluke koja se šalje EK-u koji potom ima četiri mjeseca za odgovor. Zatim se taj odgovor šalje HERA-i koja provodi proces certifikacije operatora. No, ona ima pravo reći da drugačije gleda na problematiku i može odlučiti drugačije od EK-a. Ipak, ako je EK uvjeren u svoj odgovor, može zemlju tužiti Europskom sudu, no to se nikada nije dogodilo jer su se svi regulatori do sada složili s rješenjima koje je predložio. Regulator zatim operatoru izdaje certifikat da je usklađen s modelom neovisnog operatora prijenosa (ITO).

Nakon dovršetka certifikacije i izdavanja certifikata može se očekivati kontinuirani monitoring jer je ITO

**CIJELI INTERVJU
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**